

Home>Uw rechten>Slachtoffers van strafbare feiten>Schadeloosstelling van slachtoffers van strafbare feiten>Schadeloosstelling vorderen van de dader Schadeloosstelling vorderen van de dader

Duitsland

Hoe kan ik tijdens een proces (strafrechtelijke procedure) van een dader schadeloosstelling of andere vormen van genoegdoening vorderen, en tot wie moet ik die vordering richten?

De enige vereiste is dat u zich civiele partij stelt middels een vordering waarin u het onderwerp en de gronden van de vordering volledig beschrijft (zie vraag 3 voor nadere bijzonderheden). De vordering kan worden gericht tot de politie, het openbaar ministerie of de bevoegde rechtbank (zie vraag 2).

Op welk punt in de strafrechtelijke procedure moet ik mijn vordering indienen?

U kunt de vordering schriftelijk indienen wanneer u aangifte van het strafbaar feit doet bij de politie. De vordering kan ook later schriftelijk worden ingediend bij het openbaar ministerie of de rechtbank, of worden geregistreerd door de griffier (bij de *Rechtsantragsstelle*, een afdeling binnen Duitse rechtbanken waar vorderingen en andere verklaringen kunnen worden ingediend). Een vordering kan ook mondeling worden ingesteld tijdens de hoofdzitting.

In algemene zin verdient het aanbeveling de vordering zo snel mogelijk in te dienen, met name om te voorkomen dat er geen beslissing over wordt gegeven omdat de procedure anders aanzienlijke vertraging oploopt.

Wat kan ik in die vordering vragen en hoe moet ik dat formuleren (een totaalbedrag opgeven en/of de afzonderlijke schadeposten, gederfde winst en rente specificeren)?

In de vordering moet duidelijk worden vermeld wat u van de verweerder eist en waarom. Als u een geldbedrag eist als schadeloosstelling voor financieel verlies (bv. inkomstenderving, beschadigde eigendommen), moet u dit bedrag over het algemeen exact kwantificeren. Het vaststellen van een schadeloosstellingsbedrag voor pijn en lijden (*Schmerzensgeld*) is daarentegen een zaak van de rechtbank. Ook in dat geval is het echter dienstig een globaal bedrag te noemen en aan te geven op welke grondslag de hoogte van dit schadeloosstellingsbedrag moet worden berekend of geraamd. U moet de feiten waarmee u uw vordering onderbouwt zo gedetailleerd mogelijk formuleren (bv. beschrijving van het misdrijf, informatie over letsel en schade aan eigendom).

Bestaat er een specifiek formulier voor dergelijke vorderingen?

Nee. Er is niet voorzien in een specifiek formulier.

Op bladzijde 59 (voorbeeld 5) van de door het federale ministerie van Justitie en Consumentenbescherming gepubliceerde handleiding voor slachtoffers staat een voorbeeld van een vordering tot civiele-partijstelling. De handleiding voor slachtoffers betreffende de rechten van benadeelde partijen in strafrechtelijke procedures (*Opferfibel zu Rechten von Verletzten und Geschädigten im Strafverfahren*) kan onder meer worden geraadpleegd op <https://www.hilfe-info.de/>, in de rubriek "Publikationen".

Welk bewijs moet ik overleggen ter ondersteuning van mijn vordering?

U moet alle beschikbare ondersteunende bewijsstukken voor uw vordering opsommen of overleggen (bv. facturen, certificaten). U kunt ook uitdrukkelijk verwijzen naar de verslagen en getuigenverklaringen die u aan de politie hebt gegeven of naar de tenlastelegging zelf.

Zijn er aan mijn vordering gerechtskosten of andere kosten verbonden?

Als de verlangde schadeloosstelling aan u als verzoeker wordt toegekend, hoeft u geen gerechtskosten te betalen; eventuele kosten die u hebt moeten maken, bv. inkomstenderving doordat u aan een gerechtelijke procedure hebt deelgenomen, worden gedragen door de verweerder.

Als uw vordering niet of slechts gedeeltelijk wordt toegewezen, als u uw aangifte intrekt of als de rechter geen uitspraak doet, beslist de rechter na rijk beraad wie de gerechtskosten en de kosten van andere deelnemers aan het proces (bv. juridische kosten) zal dragen.

Anders dan in civielrechtelijke procedures hoeft u als benadeelde partij geen gerechtskosten te betalen, zelfs als de vordering tot schadeloosstelling wordt afgewezen.

Kan ik voor en/of tijdens de procedure rechtsbijstand krijgen? Kan ik rechtsbijstand krijgen wanneer ik niet woon in het land waar de procedure plaatsvindt?

Het is niet absoluut noodzakelijk een advocaat in de arm te nemen, maar in bepaalde gevallen is dat misschien wel aan te bevelen, bijvoorbeeld als het om een ingewikkelde zaak gaat met verschillende daders, als er lastige vraagstukken in verband met civielrechtelijke aansprakelijkheid zijn of als de rechter beslist dat de toegekende schadeloosstelling (bv. een geldbedrag) moet worden afgedwongen door middel van een executieprocedure. Als aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan (met name het criterium van onvermogenheid), kan rechtsbijstand worden geboden om de kosten van een advocaat te dekken.

Wanneer kan de strafrechter mijn vordering tegen de dader afwijzen of weigeren er uitspraak over te doen?

De rechtbank neemt geen beslissing over de vordering tot schadeloosstelling als de verweerder wordt vrijgesproken of de procedure wordt geseponeerd, als de vordering niet-ontvankelijk of ongegrond wordt verklaard door de rechtbank of, in uitzonderingsgevallen, als een strafproces niet de juiste context is voor het voldoen van de vordering.

Kan ik hoger beroep of een ander rechtsmiddel instellen tegen een dergelijke beslissing?

Er kan een klacht worden ingediend tegen de beslissing van de rechtbank geen uitspraak over de vordering te doen omdat de rechtbank van mening is dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor een beslissing over de vordering.

Als de rechter mij schadeloosstelling heeft toegekend, hoe kan ik er dan zeker van zijn dat de beslissing tegen de dader ten uitvoer wordt gelegd en op welke hulp kan ik daarvoor een beroep doen?

Wanneer u als civiele partij een vordering indient in de strafprocedure (voeging), kan er in overeenstemming met de algemene executieregels op worden toegezien dat de in die procedure gegeven beslissingen en bereikte schikkingen worden uitgevoerd. Dit gebeurt op basis van een grosse (gewaarmerkt afschrift) van het vonnis of van de bereikte schikking, die wordt verstrekt door de griffier van de strafrechtbank.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.